

OKTOBER
1 C Remigij
2 P Anđeli var.
3 S Terezija M. C.
4 N Roženvena
5 P Placid
6 T Dionizij
7 S Slav. rošn. v.
8 C Brigida
9 P Dionizij
10 S Frančišek Borg.
11 N Mater. B. Dev.
12 P Kolumbov dan
13 T Edvard
14 S Kallist
15 C Terezija

AMERIKANSKI SLOVENEČ

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geolo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do emage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKA ZVEZE V Z EDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

**NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.**

ŠTEV. (NO.) 195.

CHICAGO, ILL., PETEK, 2. OKTOBRA — FRIDAY, OCTOBER 2, 1936

LETNIK (VOL.) XLV

Pričetek dobe vroče kampanje - Vlada utrjuje Madrid

Zadnji mesec pred volitvami se bodo vršili siloviti boji med govorniki raznih političnih strank. — Republikanski kandidat Landon se hodi že dva meseca razkazovat po deželi, dočim je pričel Roosevelt kampanjo šele zdaj. — Zavrniti laži, da se druži s komunisti.

Washington, D. C. — Ta mesec se bo vršilo uvrščevanje ameriškega prebivalstva v razne stranke, struje in tabore in, kakor se bo to uvrščevanje izvedlo, tako bodo izpadle volitve 8. novembra. Po večini so volilci že odločeni, komu bodo dali glas, vendar pa je možno v mesecu dni še vplivati na marsikoga, da bo izpremenil prepričanje; zato je umljivo, da bodo politični voditelji napeli zadnje sile, da se tekom tega časa pokažejo v najlepši luči pred volilci in jih pridobijo za se. Političnih govorov bo torej ta mesec več kot v izobilju in volilci bodo lahko izvedeli vse podrobnosti o strankah, kajti, kakor navadno, tudi zdaj ne bodo opONENTI prizanašali drug drugemu.

Kar se republikanske stranke tiče, se vrši volilna kampanja že čez celotna tri leta, kajti udrihanje po Rooseveltu se je pričelo, kakor hitro je ta pokazal, da ne bo dovolil, da bi denarni magnati kontrolirali deželo in vlado, kakor so to prej delali, in to mlatenje bo predsedniku se je nadaljevalo vse skozi do sedanjega časa. Povrh tega pa aktivno deluje skozi zadnja dva meseca republikanski kandidat Landon, ki se hodi predstavljati ljudem po raznih delih dežele in se jim ponuja, češ, da je "dober mož", in, ako bo izvoljen, da bo tako "sfiksalski," da bo za vse prav.

Predsedniku Rooseveltu se kot ponovnemu kandidatu demokratske stranke ni treba več toliko kazati ljudem, kajti malokaterega predsednika je Amerika tako dobro poznala, kakor pozna ravno sedanjega, in malokateri, ako sploh kateri, dosedanjí predsednik je bil doslej tako ostro in s kritičnim ošesom opozovan od celokupnega prebivalstva kakor ravno Roosevelt. Zato mu ni treba z bombastičnimi besedami delati obljube, kaj bo storil, ako bo izvoljen, kajti cela dežela ve, v kako smer bo hodil v naprej, ako se bo držal dosedanje poti. Zato je tudi odlašal s pričetkom svoje volilne kampanje, in je tako imel svoj prvi kampanjski govor pretekli torek zvečer.

Glavna točka tega govora je bila, da je predsednik obsodil blatenja in obrekovanja od strani nasprotnikov, da se druži s komunisti in da skuša pridobiti njih glasove. Odločno je zatrdil, da je to laž in povdaril, da so nasprotniki sprožili to zadevo samo, da bi zavajali ljudstvo. Ravno nasprotno je res, namreč da so republikanci, ko so bili na vladi celih 12 dolgih let, nutili komunistem s tem, ker je njih režim spravil v obup in

PREDLOG GLEDE STAVK

Stavka legalna le z odobrotvijo večine delavstva.

Pariz, Francija. — Dočim je senat v sredo zvečer po dolgi in ljuti debati končno pristal na vladni predlog, da se zniža zlata vrednost franka, kar je nižja zbornica že odobrila, je pa vlada objavila neki načrt, po katerem namerava napraviti konec stavkam. Po tem načrtu, ki ga bo skušala uzakoniti, se mora med delavstvom v kaki tovarni najprej glasovati glede stavke. Ako je večina delavstva za stavko, potem je ta zakonita, toda tovarna se mora zapreti in je delavstvo ne sme zasesti. Manjšina nasprotno ne more zakonito proglasiti stavke.

STARA BRITVE

St. Louis, Mo. — Neka tukajšnja družina, po imenu Douglas, ima v posesti britve, ki bo postala kmalu prav zgodovinskega slovesa. Sedanjí lastnik britve je Harrison Douglas, po poklicu karpenar, ki pripoveduje, da je bila britev kupljena 29. sept. 1810, in sicer od njegovega prapraočeta, ko je bil na potovanju v New Orleansu. Britve je podedoval vedno najstarejši sin v družini in sedanji lastnik jo rabi vsak drugi dan od 1892 naprej, pa je še vedno dobra.

SNEŽNI VIHARJI V COLORADI

Denver, Colo. — Snežni viharji, kakoršnih še ni bilo zaznamovati v septembru, so divjali po Coloradi zadnje dni preteklega meseca, in napravili za milijone dolarjev škodo. Zalostno je pogledati na drevesa in drugo rastlinje, ki ga je polomil sneg. Povzročila pa je ta vremenska neizgoda tudi 16 smrtnih slučajev.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

OBRAVNAVA PROTI ČRNI LEGIJI KONČANA
Detroit, Mich. — Dolgotrajna porotna obravnava proti članom proslule Črne legije, ki so bili obdolženi terorističnih činov, je bila končana pretekli torek. Krivim je bilo spoznanih 11 obtožencev, od katerih jih je dobilo sedem zaradi različnih umorov dosmrtno ječo.

KRIŽEM SVETA

Tokio, Japonska. — Vjšji vojaški častniki, armadni in mornariški, so vložili zahtevo, da se jim mora dati bolj odločevalna beseda v državni politiki. V to svrhu se imajo uvesti znatne izpremembe v vladni administraciji.

Dunaj, Avstrija. — Vsled požob, zadobljenih pri neki avtomobilski nesreči, je umrl pretekli torek 87 let stari španski princ Alfonso Carlos, ki si je še vedno prisvajal pravice do španskega prestola in ni priznal prejšnje vladajoče rodbine.

Berlin, Nemčija. — Notranje ministerstvo je ukazalo, da se mora nad avtomobilisti, ki so bili aretirani zaradi vožnje v pijanem stanju, izvršiti preizkus krvi, da se s tem dožene, ali so bili res pijani in ali so vdani pijančevanju.

PRIKRIVALI REKORDE O ŽENITVAH

Chicago, Ill. — Tukajšnji okrajni klerik je pretekli torek objavil, da se je na uradu za izdajanje licenc za poroke prišlo na sled malim sепарirjam, ki sicer niso važne, vendar se bo kljub temu podzvela preiskava. Nekateri uradniki so se namreč dali podkupiti, da so prikriji pravo ime nekaterih parov, kar so storili na ta način, da so izstavili afdavite s ponarejenimi imeni v javni vpogled toliko časa, da so jih videli časnikarski poročevalci, na kar so jih zamenjali s pravimi afdaviti, ko so jih vložili v arhiv.

NEVARNOST OBKOLITVE

Španska vlada se pripravlja, da bo Madrid oblegan od fašističnih čet. — Otroci poslani ven iz mesta.

Madrid, Španija. — Vlada se zaveda velike nevarnosti, ki preti prestolici Madridu od strani uporniških fašističnih čet, in odločila je, da napravi iz mesta nekakšno trdnjavo. V vojaško službo so zato poklicani zidarji, vlivaleci cementsa in inženirji, ki imajo nalogo, da utrdijo mesto, da ga bodo vladne čete do skrajnosti lahko držale.

Istočasno pa vlada navdušuje svoje čete, ki zadržujejo upornike. Iz aeroplana je dala metati na vojaštvo letake, na katerih jih roti, da ne smejo zapustiti svojih pozicij pod nobenim pogojem, ker bo drugače Madrid sam resno ogrožen.

Kakor nekateri viri govore, je vlada odločila, da se odstranijo otroci iz mesta, ker bo mogoče trpelo pod obleganjem. Odposlali so jih v Valencijo in v razna druga mesta ob Sredozemski obali.

ZADNJI ČAS ZA REGISTRIRANJE

Chicago, Ill. — Doslej se je v tukajšnjem mestu registriralo nekaj nad milijon volilcev. To je pa komaj polovica vseh tistih, ki imajo pravico voliti, in zato oblasti nujno opozarjajo, da je zadnji čas za tiste, ki se še niso registrirali, da to storo. Samo do prihodnjega torika je še čas; kdor se do tedaj ne bo vpisal, ne bo mogel v novembru voliti. Kakor je iz tozadnega oglasa v današnji številki razvidno, je registracijski urad v mestni hiši odprt še ta petek in ponedeljek do 9. ure zvečer; to soboto do 5. ure popoldne. V torek pa bo zadnji dan in ta dan se bo registriranje vodilo po precinkih na voliških.

Iz Jugoslavije

Z gorskega grebena Srebrnika pri Dolenji Straži se je odtrgala velika skala in med bobnenjem zdrvela v globino ter pozročila prebivalcem resne skrbi. — Prvi letošnji sneg. — Smrtna kosa in drugo.

Skala podrla kozolec

Novo mesto, 12. sept. — V Dolenji Straži se je te dni okrog 3. ure odtrgala z gorskega grebena Srebrnika ogromna skala, ki tehta preko 6000 kg. Skala se je zvalila kakih 500 m po hribu navzdol. Njeno pot v nižino je spremljalo votlo bobnenje, zaradi česar so se vaščani prebudili iz spanja in prestrašeni vstajali. Skala je na svoji poti vse zmečkala, k sreči samo drevje, nekaj klopi in neki kozolec, blizu katerega se je potem ustavila.

Njena pot je držala dober meter od hiše znanega trgovca in gostilničarja g. Petreta. Vaščani so zaradi tega dogodka prečuli ostali del noči, ker so se bali, da ne bo prvi sledilo še več skal.

Ženske z vsega sveta

S prvim oktobrom se je v Dubrovniku otvoril kongres mednarodne ženske zveze, h kateremu so se zbrale članice raznih držav in narodnosti z vsega sveta. Temu kongresu lahko prisostvuje vsaka ženska, ki je članica kakega ženskega društva, katero je včlanjeno v omenjeno Mednarodno žensko zvezo. Službeni jezik te zveze je angleški, francoski in nemški.

Brez pridelka

Sv. Tomaž pri Ormožu. — V naši občini je letos tako slaba letina, da tudi 80 letni starci ne pomnijo enake. Rži in pšenice skoraj ni za seme — iz česa naj potem kmet živi in obleče družino? Koruze je več ko polovico jalovje, ajdo je zdaj skuhalna vročina, da je vsa osmojena, krompirja ne bo niti za seme, vinogradi so po peronospori in drugih boleznih popolnoma uničeni, da še drugo leto ne bo pridelka.

Kmet nima mesečne plače, za prodajo letos tudi nima ničesar, — kako naj poravnava svoje obveznosti. Bojimo se, da pojdejo tudi dobra posestva za sramotno ceno na boben. Dne 12. avgusta je bilo pri sodišču v Ormožu prodano krasno kmečko posestvo v lepi legi in v izmeri 28 oralov za celih 40.700 Din.

Sneg v planinah

Kamnik, 10. sept. — Na praznik je bilo v Kamniški Bistrici žegnanje, h kateremu je prihitelo izredno mnogo izletnikov, kljub temu, da vreme ni obetalo baš najbolje. Zvečer se je vtila huda ploha in pritisnil je občuten hlad, kar je dalo čutili, da v planinah sneži. Ko so se v sredo zjutraj razkadile megle, so res vrhovi Kamniških Alp zablješčali v snežni obleki. Grintovec, Skuta in vsi vrhovi tja do Ojstrice so dobili sneženo kapo, na Planjavi pa je segel sneg skoro do Kamniškega sedla.

Smrtna kosa

V Mariboru je umrla Marija Kac, zasebnica stara 83 let. — V Ljubljani je umrl Valentin Premk, vpokojeni tehnik Jugoslovske tiskarne. — V mariborski bolnišnici je umrl Franc Weisler postrešček star 50 let. — V ptujski hiralnici je umrla Ana Golob iz Osluševc stara 68 let.

Za "lahko noč," štiri strele

Od Sv. Barbare v Slovenskih goricah je bil pripeljan v mariborsko bolnico 20 letni delavec Karl Škofič, ki je dobil strel v hrbet. Povedal je, da ga je ustrelil neki neznanec, kateremu je rekel "lahko noč, gospod". Na te besede je neznanec potegnil samokres in oddal nanj štiri strele, od katerih ga je eden zadrl v hrbet.

Zastrupljene ribe

Iz Zagorja poročajo, da so sejmarji, ki so se vračali s sejma proti domu opazovali v Kotedercih štiri in Mediji trume plavajočih žlahtnih rib, ki so bile mrtve. Preiskava je ugotovila, da je neznan zlikovec zastrupil ribe v Kotedercih, pa so se zastrupile tudi one pri dotoku v spodnji del Medije.

Dva požara

Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je pri posestniku Jeri Planišek izbruhnil požar ter ji uničil gospodarska poslopja z vsemi pridelki. Od tam se je ogenj z bliskovito naglico oprjel tudi gospodarskih poslopj posestnika Jožeta Drevenska in jih tudi vpepelil z vsemi pridelki. Skoraj istočasno, je v občini Slovenja vas začelo goretí pri posestniku Mihaelu Žunko, nad vasjo Skorba, kateremu je ogenj uničil hišo s poljskimi pridelki vred.

150 letni jubilej župnije

Kapele pri Brežicah so nedavno obhajale 150 letni jubilej ustanovitve župnije. Župnija je bila namreč ustanovljena ob Jožefinski preuredbi župnij leta 1786. Sedanjí župnik g. Ciril Podražaj je že 14. v vrsti kapelskih župnikov.

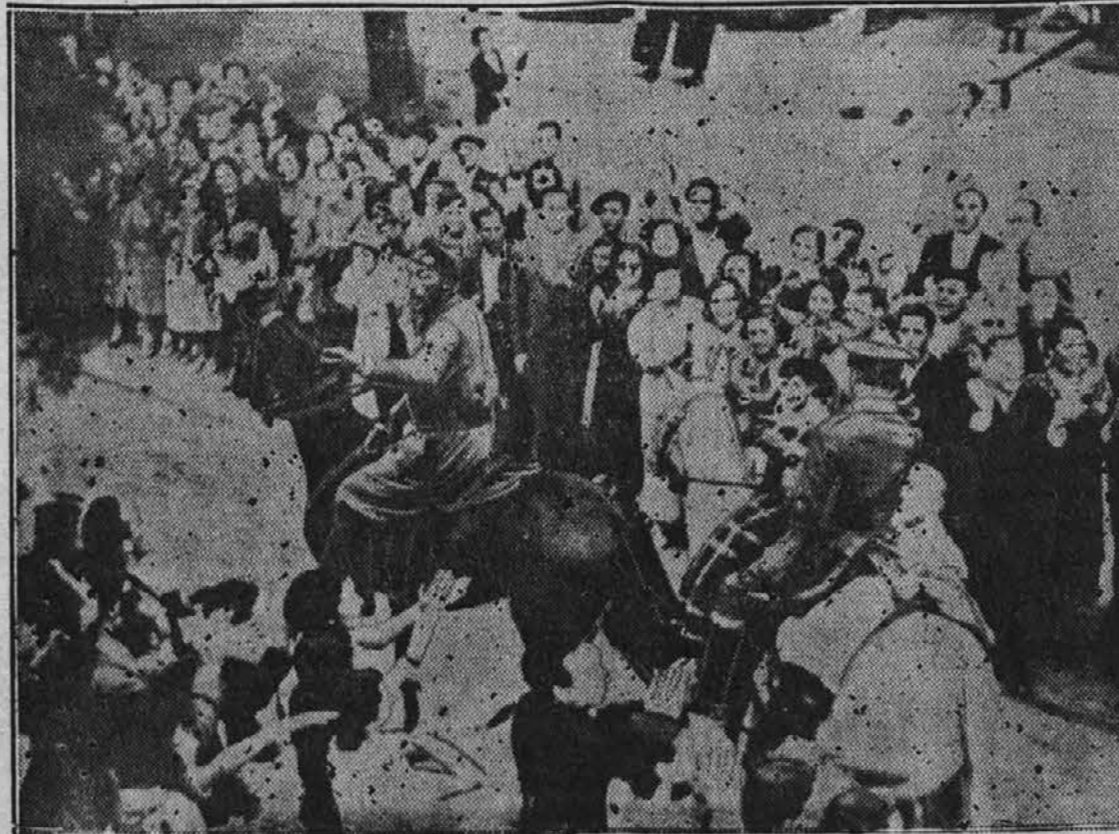
Pod bukviyo

70letni dninar Jurij Kuster iz Gračiča pri Zrečah je v gozdu podiral bukev. Pri tem je podžagano deblo padlo nanj ter mu zlomilo nogo. — Podžagana bukev je padla tudi na posestnikovega sina Gregorija Kotarja s Črnege vrha pri Št. Juriju ob Taboru in mu zlomila levo ključnico.

Nesreča pri mlatilnici

V Zabukovju pri Sevnici je mlatilnica zagrabila 30 letnega mizarja Karla Resnika in mu zmečkala levo roko. Moral je iskati pomoči v celjski bolnici.

ŠPANCI POZDRAVLJAJO UPORNIŠKO VOJSKO

Civilno prebivalstvo v mestu San Sebastian v severni Španiji je prihitelo na mestne ulice, da pozdravi uporniške čete, kq so vkorakale v mesto po zmagi nad vladnimi četami.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponekdajkov in dnevoj po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiskava:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849. W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisni važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

P. Hugo:

Gospod, daj da spregleda!

V mislih imam Evropo. Revica je slepa. Ko so boljšeški plameni objeli Rusijo in puščali za seboj vse gorje pogorelega, je Evropa igrala vlogo brezbriznega, če ne celo škodoželjnega gledalca. Gotovo to ni bilo lepo, še manj ljubezljivo. Sosed pozabi na malenkostne prepire, ki jih je imel s sosedom, ko vidi, da mu hiša gori in mu hiti pomagat gasit. Le če mu je skrajno sovražen samo gleda in si v svojem podlem srcu misli: Prav ti je! To sramotno vlogo je Evropa igrala napram Rusiji, ko so jo objeli rdeči zublji.

Ko se je rdeča lava razlila preko ruskih mej, tja do srca Poljske, Varšave, kjer so jo Poljaki čudežno obrnili nazaj, bi bila Evropa z lahko mujo in žrtvami uničila steničje kotišče. Ni se zganila. Le gledala je v to rdeče morje, kako gagaajo njeni sosedi v njem in dvigajo iz njega svoje prosee roke po rešitelju. Še kar prav ji je bilo, češ čim prej ta slovanski kolos vtone v svoji lastni krvi, tem bolje. Podlo je bilo to od Evrope, toliko bolj podlo, ker se tako rada potrka na svoja krščanska prsa in tako samozavestno ponaša z vlogo čuvarice krščanske kulture in civilizacije.

Bilo je pa tudi slepo. Slep je sosed, ki vidi sosedovo hišo v ognju, pa ne gre gasit, češ, saj ni moja. Če bo čakal, da zagori še njegova in se šele potem zganil, bo brčkone jokal na lastnem pogorišču. Taka slepa revica je bila takrat Evropa. Lahko bi vedela, da ogenj, ki je zavzel take dimenzije, ne pozna mej. In če mu jih hoče kdo začrtati, je v skrajni nevarnosti, da sam postane njegova žrtev. Tega Evropa ni hotela razumeti. Mirno je sedela v svoji hiši in opazovala, kako pri sosedu gori. Niti veter, ki je pihal proti njej in metal ogorke na njeno hišo, je ni razburjal. Če to ni slepota ni nič.

Ni hotela razumeti, pravim. Če je že sama podcenjevala boljševisko nevarnost, je imela dosti prilike se poučiti o njej od onih, ki so jo boljše poznali. Saj so se zatekli pod njeno streho taki, ki so takorekoč rasli z boljševismom ga tedaj poznali od mladih nog, vedeli kaj hoče in na lastni koži čutili njegov ognjeni bič. Jih ji ni bilo treba šele izpraševati, naj ji povedo, kaj je z boljševismom, kakšni so njegovi končni cilji. Sami so dvigali glas, jo prosili, svarili in rotili, naj vsaj v svojem lastnem interesu, če že ne v interesu Rusije, nastopi proti njemu, dokler je še čas, čeprav ne več tako ugoden kot je bil. A bili so "glas vpijočega v puščavi".

Eden takih ruskih Jeremij je bil Dimitrij Merešovskij. Posrečilo se mu je, da je vsaj življenje odnesel iz boljševiskega pekla, če mu je že vse drugo v njem zgorelo. On je v družbi s svojimi boljševiski somučenci Zinaido Hippus, Dimitrijem Filosofovom in Vladimirom Slobinom l. 1922 izdal knjigo pod naslovom "Das Reich des Antichrist (Antikristovo kraljestvo)". V uvodnem članku pod istim naslovom se je Merešovskij sam pokazal pravega preroka. Seveda političnega, ker je pač bolje poznal boljševisem kot Evropa z vsemi svojimi prefriganimi politikami in diplomati. Tako-le piše:

"Boljševizem in Rusija? — Če je bilo to vprašanje doslej tako stavljeno, se danes ne glasi več tako: Ne; Boljševizem in Rusija? Ampak: Boljševizem, Evropa in Rusija? Da tako se mora to vprašanje s stališča svetovno-zgodovinske usode Rusije in Evrope postaviti. Kajti med sedanjo boljševisko Rusijo in bodočo osvobojeno Rusijo se bo morala Evropa hoče, noče, postaviti. Naj se še tako oteplje vmešavanja, se bo morala prej ali slej vmešati in zagoditi. Kakor je boljševisem v svojem bistvu mednarodnen, ker je pač internacionalna zase, prav tako mednarodnen in svetoven bo moral biti boj proti njemu. A tega, da se bo morala Evropa zagoditi med boljševisem in Rusijo, Evropejci kar nočejo razumeti.

V prvih letih 20. stoletja je oceanski parnik "Titanic" v megli trčil ob plavajočo ledeno goro in se potopil. Z njim so se vozili ameriški milijarderji s svojimi družinami za zabavo. Par minut prej, preden se je pogreznil, kaj takega nihče niti slutil ni. Deurenutka ledenega diha smrti so bili mirni in razigrani. Ko bi jim bil kdo rekel,

da bodo zdaj zdaj zginili v globino, bi mu nikdo ne bil verjel.

Prav tako Evropa nam noče verjeti, da ruski požar ne ogroža samo Rusije ampak ves svet. Ko bo začela v to verovati, bo pač začela gasiti, a bo prepozno. Ne bo Evropa ruskega požara pogasila, ampak Rusija bo Evropo zapalila. Tako sem jaz že l. 1907, za časa prve ruske revolucije, napovedal. Takrat mi ni nihče verjel. In še danes mi nikdo ne veruje... Evropejci spričo grozeče smrti še vedno mislijo kot otroci: Vsi bodo pomrli, samo jaz ne!"

Petnajst oz. trideset let bo, kar je ta politični prerok dvignil svoj glas. Kdor ni slep lahko vidi, da ni bil lažni prerok. Rdeči plameni so liki prerijski ogenj že davno siknili preko ruskih mej. Zažgali so ne samo Evropo, ampak tudi vse ostale dele sveta. Ponekod požirajo že s prvotno rusko silo. A Evropa, ki bi bila prva k gašenju poklicana, ker je najbolj v nevarnosti, še vedno bde spi, čeprav ji lastna hiša že nad glavo gori in jo vsak trenutek lahko pokoplje pod svojimi gorečimi razvalinami.

Mesto, da bi si podala roke k vzajemnemu zajezenju veletoka rdeče lave, ki se razliva preko nje in jo grozi zaliti, igra vlogo rimskega cesarja Kaligule, ki je v svoji dvorani muhe streljal, ko se je sovražnik vsipal v njegovo državo in si osvajal kos za kosom. Ene podajajo boljševiskom zavezniško roko, druge vsaj roko medsebojnega napadanja. Na teh se bo še uresničilo, kar je isti Merešovskij napovedal: "Kdor kake mirovne pogodbe z boljševiski podpisuje, podpisuje svojo lastno smrtno obsodbo." Ali ni to zaslepljenost?

Le eden je med voditelji evropskih narodov, ki se v polni meri zaveda, da topot iz vzhoda ne prihaja luč, ampak tema, taka tema kot je pred drugim stvarjenjem pokrivala svetovni kaos. To je čuvar evropske in splošne krščanske kulture po božjem zvanju, namestnik Kristusov na zemlji. Samo on hoče iz nesebičnih namenov to evropsko in svetovno katastrofo preprečiti. Odtod njegov klic: Na fronto proti boljševismu, ker ura gre na dvanajst. Bo li tudi njegov klic ob zadnji uri "klic vpijočega v puščavi?" Da bi ne bil, molimo ž njim za Evropo:

Gospod, daj da spregleda!

ŠE ENKRAT BI VIDEL, MARIJA TE RAD.

Chicago, Ill.

Komu izmed nas ni prišla ta vrstica lepe Marijine pesmi v spomin, ko smo brali v sobotni številki "Amer. Slovenca" prijazno vabilo oo. frančiškanov: Na Brezje v Lemont.

Ker je namen pobožnosti prihodnjega nedelja pri Mariji Pomagaj tako velikega pomena, ne morem drugače, kot da zaključim: Rojaki, zavedni katoliki, komur le mogoče, k Mariji Pomagaj prihodnjega nedelja, 4. oktobra. Udeležba ta dan naj pokaže, kako znamo ceniti veliki zaklad, sv. katoliške vere. Brali smo, da bo spravna molitvena ura, da vsaj malo zadostimo za brezmejna bogoskrunstva, katera se gode dan na dan v nesrečni Španiji, da pomolimo za nesrečne naše brate in sestre, kateri zavoljo pravice preganjanje trpe. Nadalje pa bo gotovo na mestu, da goreče prosimo našo nebeško Kraljico, da nas enake usode obvaruje.

Pa bo mogoče kdo rekel, kaj enakega se v naši svobodni Ameriki ne bo nikdar pripetilo. Le počasi, prijatelj moj; če je kaj takega bilo mogoče v tako verni, katoliški državi, kot je bila pred leti Španija, koliko bolj se kaj enakega lahko pripeti tukaj, kjer

smo pomešani od vseh vetrov sveta. O da, pa še kako nam je treba prositi, da nas enake usode reši Gospod!

Ker smo obenem ob koncu letne sezone, kdo izmed nas si ne želi še enkrat pohiteti k našemu Marijinemu svetišču na Brezje. Slovo bomo vzele za letos od Nje ter se obenem priporočili v Njeno mogočno varstvo. Prihodnjega nedelja si torej gotovo rezervirajte za: "Izlet k Mariji na ameriško Brezje".

Po pobožnosti v cerkvi pa se bomo za kratek čas lahko medsebojno poveselili v dvorani pri romarski hiši na medenem piktiku P. Johna. Lemontski čebelar sicer pravi, da je velika letošnja suša tudi čebelarški obrti mnogo škodovala, vendar bo skušal storiti vse, da udeleženci ne bodo razočarani. Z veliko udeležbo prihodnjega nedelja, dragi rojaki, bomo pokazali, da vemo ceniti gostoljubnost oo. frančiškanov, katero tam ob vsaki priliki v tako veliki meri uživamo. Naj tudi tukaj velja geslo: Roka roko umiva!

Za rojake iz Chicage je prevzel prevoz v oskrbo znani Mr. Zeleznikar, oglasite se pri njem glede vožnje; kateri imate svoje kare, pa vem, da vas gotovo ne bo manjkalo; slabega vremena se ne ustrašite, ker se bo vse vršilo

pod streho. Farani drugih nasebini, pridružite se nam v velikem številu.

Na svidenje v Lemontu!

Romar

BARBERTONSKJE NOVICE

Barborton, O.

Na operacijski mizi je umrla Mrs. Mary Jevc, rojena Glavan, v starosti 49 let. Rojena je bila v vasi Verberne, fara Tomišelj pri Igu blizu Ljubljane. Pokojna zapuščila moža Josipa, enega sina in tri hčere; brata v Sharon, Pa., sestro v Waren, O. in več drugih sorodnikov. Pokopana je bila dne 26. septembra iz slovenske farne cerkve Presv. Srca Jezusovega s peto sv. mašo za pokoj njen duše, na pokopališče sv. Križa v Akron, O. Bila je članica dr. Triglav SNPJ in članica podružnice SZZ. Naj ji bo lahka ameriška zemlja in naj počiva v božjem miru, žalujočim naše iskreno sožalje.

Zopet je izbruhnila stavka v The Diamond Match Co., ki je zaprla svoja vrata, ko so delavci začeli piketirati pred tovarno. Vzrok stavke je nesporazum, ker niso vsi delavci organizirani v unijski organizaciji. — Poročil se je Mr. Rudy Maček s 17 ceste. Za družico v življenju si je izbral dekleta irske narodnosti. Naše častitke novoporočencema in veliko sreče v zakonskem stanu. — Gospa štoklja se je oglasila in prinesla krepke sinčke k družinam Mr. John Ujevich, Mr. Henry Murr in Mr. Frank Smrdel. — Staršem in otrokom mnogo sreče v življenju.

F. S., zast.

POTEK SREBRNEGA JUBILEJA DR. KRŠČANSKI ŽENA IN MATER

Kansas City, Kans.

Zopet smo obhajali velik spominski dan pri fari sv. Družine in sicer v nedeljo 21. septembra, ko je društvo Krščanskih žena in mater obhajalo 25 letnico svojega obstanka. Vse članice so se koropativno z zastavo udeležile pete sv. maše omenjeni dan ob osmi uri, katera se je darovala za žive in mrtve članice društva. Ko so društvenice korakale v cerkev je č. sestra Sabina igrala prav lepo korračnico. Med mašo je pa lepo prepeval odrastli mešani zbor pevcev krasno Hladnikovo latinsko mašo Salve Regina.

Nekako tri leta po ustanovitvi župnije, so se zbrale zavedne krščanske žene in ustanovile društvo sv. Reš. Telesa. Pregovor pravi, da dobra gospodinja podpira tri vogale pri domači hiši in ravno iste besede veljajo za dr. Krščanskih žena in mater pri fari. Vsakdo to vidi in nihče ne more tega zanikati, da je njihovo delo obrdilo obilen sad v teh 25. letih. — Zapazili smo krasno okrašene oltarje ob vseh večjih praznikih in drugih priložnostih. To društvo je kupilo tudi krasno obhajilno mizo, v novo cerkev, katera stane ogromno denar-

ja; in še mnogo drugih dobrih del je storilo to društvo za cerkev. Vzelo bi preveč prostora, če bi hoteli vsa ta dela naštetati. Vse to so članice storile ne za materijalni dobiček, ampak le za čast božjo in napredek fare.

Pri lepem / popoldanskem dnevu se je program petindvajsetletnega jubileja nadaljeval v šolski dvorani; pri lepo okrašenih mizah se je servirala okusna večerja, katero so pripravile naše vrle kuharice. Med večerjo pa so šolske deklice prepevale pesem Slovenka sem. — Kako mehko se človeku stori okrog srca, ko zasliši to pesem, ob misli, da ne bomo mogli več dolgo zadrževati naše narodnosti, ko se pa dan za dnevom bolj pogrezamo v ameriško morje. — Cerkevni pevski zbor je pa zapel pesem Na planine. Nato je 25 deklic šestega razreda predstavljalo spomin 25 letnice društva. Za tem je stopila na oder predsednica društva Mrs. Terezija Čvrtkovič in pozdravila vse navzoče ter se zahvalila za veliko udeležbo. Za tem so sledili spomini na umrle članice, katere nam je po imenih ymenila in za vsako posebej je stopila na oder mala deklica, ki je v slovo in spomin umrli povedala kaj je dobrega storila za društvo in cerkev. Po končanem programu so stopili na oder č. g. župnik Daniel Gnidica in v gljnjih besedah častitali društvu za neumorno delovanje skozi dobo petindvajset let za čast božjo in narod slovenski v Kansas City.

Po končanem programu se je oglasila harmonika, ki je veselo razpoložene mladih in starih se bolj poživila in jim pognala živahnost v noge, da so se začeli vrteti. Mnogi so ostali v zabavnih prostorih še pozno v noč in se zabavali ob čaši okusnega jecmenovca ali ob zvokih vesele godbe. — Z eno besedo povedano, je bil to pristi slovenski dan, ki nam bo ostal še dolgo v spominu. — Želimo društvu obilo božjega blagoslova in pa da bi se društvene članice pomnožile in še naprej zvesto delovale za korist cerkve in napredek župnije in nasebini.

Joseph Kostelec

NEPREGLEDANI AVTOMOBILI ZASLEDOVANI

Chicago, Ill. — Od tega torka naprej so na delu trije oddelki policije, ki zasledujejo tiste avtomobile, ki niso bili uradno pregledani. Za aretirance bo ustanovljeno tudi posebno sodišče, ki se bo bavilo samo s temi slučajji. Kakor se računa, je točasno na cętah v Chicagu okrog 100,000 avtomobilov, ki niso bili uradno odobreni; polovica teh je bila pri pregledu zavrnjena. Avtomobilistom, ki bo jim bo izdan od policije uradni poziv, bo dana še pet dni prilika, da peljejo svoj avto na pregled.

• DOGODKI • med Slovenci po Ameriki

Slabo leto za farmarje

Iz Carnville, v južnem Illinoisu, je te dni nas obiskala Mrs. Johana Novak, kjer s soprogom kmetujeta zadnjih nekaj let na lastni farmi. Pršla je v Chicigo na svatovanje svoje nečakinje gđ. Annie Šinkovec, hči Mr. in Mrs. Simon Šinkovec v Chicagi, ki se bo te dni poročila z ženinom g. Venceslavom Novakom. Tem potom se je ogledala tudi našo tiskarno, katera se ji zelo dopadla in je vesela, da je videla, kje se tiska njen ljubljani list "Amer. Slovenec," katerega zvesta naročnica je že dolgo vrsto let. O farmanju v južnem Illinoisu pa izjavlja, da je letos silno težavno, ker je suša dobesedno pokončala vse pašnike, da so morali prodati skoro vso živino in to skoro zastoj. Izčrpali so vse vodnjake. Dež, ki je zadnje tedne precej dober namakal druge kraje, se je tamošnje okolice ognil in o kakih jenskih paši in krmi, ali kakih drugih pridelkih ni govora. Tako se godi letos farmanjem v tamošnjem kraju.

Viom

Milwaukee, Wis. — Pred kratkim so neke noči neznanj zlikovci vlomili v gostilno znane gostilničarke Mrs. Peggy Schmidt, kjer so pobrali iz blagajne vso gotovino, zalogo cigaret, kakor tudi denar iz igralnih strojev ter napravili škode za okolu \$100.00.

Hiša mu je zgorela

Presto, Pa. — Tukaj je ogenj uničil hišo rojaka Johna Demšarja in sicer ravno ob času, ko se je omenjeni nahajal kot delegat na konvenciji JSKJ. v Clevelandu.

Triletnica jugoslovanskega radio programa

Chicago, Ill. — V nedeljo 25. oktobra bo slovesno praznovanje triletnice jugoslovanskega radio programa, katerega je začel in ga uspešno nadaljuje agilni Jugoslovanc Mr. George Marchan. Slavnost se bo vršila v Pilsen Sokol Hall na 1814 So. Ashland ave.

Smrtna kosa

— V Cle Elum, Wash., je umrl rojak Anton Klun v starosti 58 let. Doma je bil iz Dolenje vasi pri Škofji Loki in je bival v Ameriki nad 30 let.

— V Gilbertu, Minn., je umrla tukaj rojena Slovenka Frances Zalar v starosti 28 let. Tukaj zapuščila moža, starše (Mr. in Mrs. Mahnič), dva brata in tri sestre.

List "Am. Slovenec" je lastnina katoliških Slovencev v Ameriki. Kdor podpira katoliški list "Am. Slovenca," podpira katoliške Slovence v Ameriki.

TARZAN IN OGNJENI BOGOVI (126)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

SLOVENSKE PLOŠČE
Columbia in Viktor izdelka dobite v Knjižarni "Amer. Slovenca". Pišite po tozadavni cenik.

Vendar, da bi ne bila preveč na odprtem, se je hotel Tommy z Arbelo umakniti v skalno razpoko, po kateri je bil malo poprej prišel. Tam se je čutil bolj varnega pred divjimi zvermi, kot pa v bližini džungle. Komaj je pa napravil par korakov, ko je strmeč opazil prihajati tolpo črnih vojakov.

Nekako istočasno je pa bilo življenje Tarzana, dr. Jonesa in Lady Beth v resnični nevarnosti. Orjaški poglavar južnih Canaanitov Massedona je postavil pred Tarzana in ga ostro motril z očmi. Pa tudi Tarzan ni hotel ostati dolžan strogega pogleda. Tudi on je ostro opazoval poglavarja Massedona.

Vojaško srce poglavarja Massedona je naskrat občutilo, da stoji pred njim vsakako mogočnejši vojskovedja kot je on sam. Dasi ga je ogledoval s kritičnim očesom, je moral naveszadnje samemu sobi priznati, da ta ki stoji pred njim je resnični nebeški poslanec, nihče drugi, kot sam resnični Iskander.

In on, ki je bil poveljnik vse vojske in vsega gibanja južnih Canaanitov je spoznal visokost nenadnega prihoda Iskandra in je v znak največjega spoštovanja dvignil svojo roko v višino srca in znak najudanejšega pozdrava. — Zopet je bil enkrat Tarzan gospodar položaja, a tudi Boris Garetto se je bil žal.

NISO ZA LANDONA, MARVEČ SO PROTI ROOSEVELTU

Sedanja volilna kampanja je posebne vrste v tem, da kandidat republikanske stranke igra takorekoč negativno vlogo. Ne gre za to, da-li je kdo za Roosevelta in njegovo politiko ali pa za Landona in njegov politični program. Gre le za to, da-li je kdo za Roosevelta ali proti Rooseveltu. Kandidat republikanske stranke je nekaka postranska figura, za katerega propaganda skuša sicer ustvariti neko navdušenje, ki ga ni nikjer, ki pa le predstavlja negacijo — gonjo proti Rooseveltu. Z drugimi besedami, vodilni elementi v republikanski propagandi niso za Landona radi Landona, ampak samo za to, ker so proti Rooseveltu.

General Hugh S. Johnson, znan upravitelj NRA, ki ima mnogo znancev in prijateljev izmed merodajnih bižniških krogov in zato zna, o čem govori, piše med drugim v svoji koloni v Scripps-Howardovih časopisih:

„Skoraj vsi voditelji industrije in finance so za Landona. Ali kadarkoli govorim med štirimi očmi s starimi prijatelji, ki jih imam izmed njih, mi prav zaupno brez niti jedne izjeme priznavajo, da so razočarani s svojim političnim zastavonošo, češ, da toliko kot kandidat kolikor kot material za največjo ekzekutivno službo na svetu se je izkazal popolnoma neprimernim...
„Brez izjeme si želijo, da bi bili republikanci izbrali nekaj boljšega... Nihče ne ugovarja njegovemu značaju, pač pa — njegovi sposobnosti...“

„Zakaj torej ta gospoda ostane aktivna, lojalna in celo nadevpolna? Zakaj se toliko poteguje za Landona? Dasi mojim prijateljem ni marsikaj všeč glede Landona, še manj všeč jim je iz njihovega stališča zapetna izvolitev Roosevelta. Tolažijo se z mislijo, da se „Landon daje voditi“ in pri tem so prepričani, da so oni tisti, ki ga bodo vodili.“

„Razlog vsega tega je strah pred Rooseveltom. Česa se boji? Regimentacije? Vmešavanja v ameriški način življenja? Nove depresije? Nezmisl. To so limanice za politične kaline.“

„Niti se ne upajo govoriti z menoj o regimentaciji ali pa o dozevnih nevarnostih, pretečih našim institucijam, ker se prav dobro zavedajo, da oni in jaz znamo, kaj je resnica za vsem tem.“

„Kaj je torej odgovor? Bojijo se, da jim bo Roosevelt odjemale več denarja in oviral, da napravijo več denarja, kot bi ga napravili pod Landonom. To je razlog No. 1.“

„Razlog No. 2 pa je, da se bojijo, da je Rooseveltova vlada v odnošjih med delavci in delodajalci prvev neaklonjena delavstvu...“

— Podali smo na kratko ta izvajanja gen. Johnsona, ker izborna ilustrirajo, zakaj je velebiznis proti Rooseveltu. Ti razlogi so fundamentalni. Vse drugo, kar republikanska propaganda navaja, je — v drastičnih besedah gen. Johnsona — le politična krma za „suckers“.

ne povrne v svet, marveč, da rajši prenese, da je za svet mrtev, kakor da bi stal pred svetom kot brezvestni kapitan, ki je le sebi rešil življenje. Tako je postal „monge“, ki je zadoščal za svoj greh z revščino, pobožnostjo in dobrimi deli. Sele bližajoča se smrt mu je razvezala jezik. In Knoll je zdaj objavil njegovo skrivnost.

Skoraj da je vse to preveč romantično, da bi bilo tudi resnično. A Knoll, ki živi zdaj v pokoji v Muzijpiumu Curitibanosu, pravi, da nima vzroka misliti, da bi mož, kakršen je bil „menih“, na smrtni postelji še lagal.

Bodi tako ali tako: Johana Ortha res ni nihče več videl živega in ni nikoli postal kakega glasu o sebi v svet. Brez dvoma je lepše in bolj romantično, da verjamemo Knollu ko vsem drugim. Zakaj, ob Riu Capinzalu ljudstvo še dandanašnji iskreno časti „monga“. Studenci, ki je on iz njih pil, so jim sveti in pravijo, da imajo zdravilno moč. Drevesa, ki je „monge“ v njih sencu počival, so kmetje spoštljivo ogradjali in jih okrasili s križci. Na ta način je dozevni ali pristni Johan Orth po kraljevsko umrl.

TO IN ONO

TELEVIZIJA V VATIKANU

Če smemo verjeti časnikarskim vestem, se sv. Oče zadnje čase resno ukvarja z mislijo, da bi dal v Vatikanu montirati televizijsko postajo, ki bi služila predvsem prenosu velikih cerkvenih slovesnosti iz cerkve sv. Petra in iz Rima sploh. Z ozirom na naklonjenost, s katero sedanjí papež spremlja radijsko tehniko, te novice niso nič neverjetne. Sv. Oče je pred kratkim sprejel v dolgi avdienci italijanskega izumitelja Marconija in se z njim dolgo časa razgovarjal o današnjem stanju televizije. Pri tej priliki je razgovor nanesele tudi na to, kakšne bi bile možnosti za napravo televizijskega oddajnika v Vatikanskem mestu. Sv. Oče je razlaganju senatorja Marconija poslušal z veliko pozornostjo, zato lahko pričakujemo kmalu, kakih podrobnosti vesti o vatikanski televizijski postaji.

UNIČEVANJE POVRTNINE

Holandski prizadeva vprašanje prodaje njene povrtnine prav resne skrbi. Tržišč za odjem je vedno manj. To je napotilo lastnike zelenjadnih vrtov, da so v Venlu uničili nad milijon kg povrtnine. Na trg je prišlo namreč toliko zelenjave, da se je prodaja skoro popolnoma ustavila. Lastniki vrtov niso videli mimoideči, kako je z brega majhne reke planila v vodo in se potopila. Bilo je očitno, da gre za samomor, kajti pes ni storil niti najmanjšega poskusa da bi se rešil. Še bolj čuden je drugi primer. Neki mož je svojega psa hudo oštel. Pes je stekel k bližnjemu jezeru in je glavo vtaknil v vodo, da se je zadržal. V tretjem primeru je šlo za psa, ki je težko obolel. Živnozdravnik je izjavil, da ne bo več dolgo živel. Pes je menda nagonsko slutil, kako je z njim, kajti ne-

TELEVIZIJA V HOLANDIJI

Holandsko notranje ministrstvo je imenovalo komisijo za proučevanje vprašanj, ki so v zvezi s postopnim uvajanjem televizije v holandski radjo. Komisi-

Ako hočete voliti, se morate registrirati

ELECTION COMMISSIONERS - CHICAGO PRECINCT REGISTRATION CARD	PRINT LAST NAME		FIRST NAME		MIDDLE NAME OR INITIAL		HOUSE NO.	STREET NAME			PRECINCT	
	SEX — MALE ☐	FEMALE ☐		House	Room	Apt.	Flr.	Ward				
	NATIVITY			TERM OF RESIDENCE			Age 21 or over	DATE OF REGISTRATION				
State of Birth		Country of Birth		State		County		Precinct		Day	Month	Year
OWN PAPERS ☐			PARENTS' PAPERS ☐			HUSBAND'S PAPERS ☐			NATURALIZED BY PARENTS' OR HUSBAND'S PAPERS			
Court		City		State		Date		PARENTS' NAME				
Date of Birth		Date of Marriage		Date of Naturalization		Date of Applicant at Time of Parents' Naturalization		Date of Marriage if Marrying on Husband's Papers				
State of Illinois, County of Cook, ss: I hereby swear (or affirm) that I am a citizen of the United States; that on the day of this next election I shall have resided in the State of Illinois for one year, in the County ninety days, and in the Election Precinct thirty days; that I am fully qualified to vote, and that all of the above statements are true.												
Subscribed and Sworn to before me this _____ Day of _____ 1936												
Signature of Registration Officer						Signature or Mark of Applicant for Registration						
IF APPLICANT IS UNABLE TO SIGN NAME AND HAS AFFIXED HIS OR HER MARK, HE OR SHE SHALL ANSWER THE FOLLOWING QUESTIONS:												
Father's First Name		Mother's First Name		From what address did you last register				REASON FOR INABILITY TO SIGN NAME				
Illiterate ☐		Physical Disability ☐		Describe Physical Disability								
Color of Eyes			Color of Hair			Height			Any Other Mark of Identity			

Da se olajša registracija, objavlja okrajni sodnik Hon. Edmund K. Jarecki in urad volilnih komisarjev ta oglas v listih. Študirajte ta obris registracijske karte in izpolnite ga, kakor bi bili pri registraciji. Da se prihrani čas na volilnem prostoru, vzemite ta obris, izpolnjen, s seboj, ko boste šli na registracijski prostor svojega precinkta ali pa v mestno hišo.

Zagotovite si sigurnost, da boste NATANČNI v svojih odgovorih in preskrbite si vse svoje informacije vnaprej glede vseh podrobnosti, ki so navedene. Tukaj rojeni državljani imajo odgovoriti nekaj enostavnih vprašanj, toda naturalizirani državljani morajo skrbeti, da bodo dobili vse podrobnosti glede svoje lastne naturalizacije, ali pa datum, sodnijo, ter mesto in državo naturalizacije svojega očeta, ali pa svojega soproga, vključno dan poroke, kakor pač že je, v vsakem slučaju.

Ozemlje pod območjem urada volilnih komisarjev je kakor sledi: Mesto Chicago; mesta Chicago Heights, Berwyn in Harvey; trg Cicero in vas Summit, Evergreen Park, Stickney, Morton Grove in Elmwood Park.

Registrirajte se lahko v sobi 308 mestne hiše, Chicago, Ill., vsak dan, izvzemši nedelj in praznikov, do vključno 5. oktobra 1936, od 9. zjutraj do 9. zvečer, ob sobotah od 9. zjutraj do 5. popoldne.

Zadnji registracijski dan v precinktih bo 6. oktobra 1936, od 8. zjutraj do 9. zvečer.

JOHN S. RUSH, vrhovni klerk
EDWARD F. DUNNE, advokat

EDMUND K. JARECKI, okrajni sodnik

ODBOR VOLILNIH KOMISARJEV

ALEXANDER J. McKAY, predsednik
MABEL G. REINECKE, tajnik
HARRY A. LIPSKY, član

BRAZILJSKI SVETNIK

Znano je, da se je bivši avstrijski nadvojvoda Johan Salvator odpovedal vsem svojim pravicam in si privzel ime Johan Orth. S svojo ženo, pevko Stubel, se je na ladjo „Santa Margherita“ odpravil v svet. Kakor kažejo vsa poročila, se je ta ladja z vsemi potniki vred 21. julija 1890 potopila in l. 1911 so Johana Ortha proglasili za mrtvega.

Vendar je ljudstvo mnenja, da nadvojvoda še živi. Zdvajanje o njegovi smrti pa je povzročilo, da se je javilo zdaj v Parizu in Londonu, zdaj v Nizzi in Alžiru in povsod po svetu že nešteto različnih sleparjev, prismsuknjencev in koristolovcev, češ, da so oni bivši nadvojvoda Johan Orth. Pravkar se je v Londonu pojavil neki baron, ki mislijo nekateri o njem, da je resnični nadvojvoda in ki je izdal svoje izmišljene spomine. Neki J. Pisk pa objavlja v nemških listih še o drugem človeku, ki je bival v Južni Ameriki in so bili ljudje prepričani, da je on avstrijski nadvojvoda.

Ta človek se je imenoval Joao Maria in je bil brez priimka. Bival je v brazilski pokrajini Santa Catharina. Ker je imel tako skrivnostno ime in je pobožno živel in imel dolgo sivo brado očakov, so vsi videli nekaj posebnega v njem. Hodil je v raševini in sandalih, nobene živali ni umoril in vsi kmetje mu niso rekali drugače ko „monge“ — menih. Izobraženci so koj spoznali, da je Joao Maria iz boljših slojev in brez so raznesli vest, da ta „menih“ ni nihče drugi ko avstrijski nadvojvoda Orth.

Ker je nekoč Orth napravil izpit za ladijskega zdravnika, se je ujemala tudi ta poteza z mnenjem, da je „menih“ resnični nadvojvoda. Zakaj menih je hodil od hiše do hiše in je brezplačno zdravil ljudi in je kmalu zaslovel, da ima čudežne moči v sebi. Prihajali so reveži in drugi bolniki k njemu in nihče ni odšel brez tolažbe od njega.

Ko je nekega dne, l. 1919, menih umrl, ni hotel nihče v tistem kraju verjeti, da je zares mrtev, kakor v Avstriji niso hoteli verjeti, da je nadvojvoda zares u-

mrl. A kakor so se v Avstriji javljali laži-Orthi, tako se je začel v Braziliji izdajati neki človek, Jose Maria, da je „menih“. Ljudje so mu verjeli. A kakor je „monge“ vse svoje znanje obrnil v prid ljudi, je bil pa novi „angel“ gorečnik (fanatik), nevarnost za ljudi.

Zbiral je krog sebe kmete, a namesto da bi molili, jih je obožil z gorjačami in s kosami in jih ščuval zoper vse, ki niso hoteli verovati vanj in v njegovo „sveto Beato“, ki je z njo živel v divjem zakonu. Vsi, ki jih je naščuval in obožil, so se mu slepo pokoravali in prišedši od njega, so razbili vse, kakor jim je bil zaukazal. Nato so navallili celo na selišča, kjer so duhovniki pridigali zoper krivega preroka, in so ondi morili in zažigali hiše. Plamen upora je naglo širil nad braziljskimi pokrajinami in kmalu je moralo poseči vojaštvo vmes, da je zadržalo upornike.

Skoraj dve leti je trajalo, dokler niso razgnali gorečnikov, ki so bili sestavljeni iz raznih bivših kaznjencev, postopačev in sleparjev. To se zgodilo l. 1921. A bolj ko vojaštvo je pomiril ljudstvo tedanjim državnim pravdnikom v Crucerio do Sul, Georg Knoll, priznani pisatelj in pesnik. V njegovih rokah je namreč pristni „monge“ — menih — izdihnil dušo. To je vedel vsak otrok in Knoll je tako prepričevalno govoril upornikom o smrti „meniha“, da so bili „fanaticos“ slednjic prepričani in so popolnoma odložili orožje in se spet uprijeli kmetijskega dela.

Georg Knoll je pa zaeno pojasnil tudi smrt pravega Johana Ortha, avstrijskega nadvojvode.

Ko je „monge“ umiral, je Knolu zaupal, da je on resnični, pristni avstrijski nadvojvoda — Johan Orth. Tedaj, ko se je „Santa Margherita“, l. 1890. potapljala, se je na ruševinah ladje toliko časa obdržal na površju, da je priplaval na kopno. Brez sredstev se je klatil po Južni Braziliji in neskončno ga je pekla vest, ker je pogubil toliko življenj s svojo ladjo. Najbolj ga je pekla smrt njegove žene. Zato je bil sklenil, da se nikoli več

koliko dni je bil ves potlačen. Končno je stekel v nekem trenutku, ko je privozil mimo avto, na cesto in se je dal povoziti.

IZ DOMOVINE.

Obešenca so našli

V Strelški ulici v Novi vasi pri Mariboru so našli obešenca, pa ne morejo dognati kdo bi bil. — Nevaren poskus je napravil tudi 21 letni brivski pomočnik Maks Lukš v Mariboru, ki je kar v delavnici svojega mojstra popil večjo količino lizola. Popeljali so ga v bolnico, kjer so mu zdravniki rešili življenje.

Smrten padec z voza

Ignacij Markelj, posestnik v Rtiži vasi pri St. Vidu je stal na vozu in pomagal pri nakladanju reše za steljo. Vola, ki sta bila vprežena v voz sta nenadno potegnili in Markelj je zgubil pri tem ravnotežje ter padel vznak raz voza in si zlomil tilnik. Drugi dan je podlegel poškodb.

Radi vode se se sprli

Zaradi vročine in suše, tako poročajo iz Ptuj, so večinoma usahnili studenci, še zlasti po hribih, kjer še ob vlažnem vremenu nedostaja vode. Tako je nedavno nastal prepri med družinoma Zdovec in Lončarič pri Sv. Bolfeniku v Halozah. Lončaričevi imajo studenec, ki kljub sedanjosti suši še ni usahnil, dočim se je Zdovec vodnjak že posušil.

NA OBISKU PRI RANJENCIH

Na desni na sliki se vidi španski predsednik Azana, ki je obiskal ranjence v neki bolnici v Madridu.

Pa so Zdovecvi potrebovali kap. Bil je to Štefan Robnik iz Brezna, ki se je napotil v Maribor, a ga je na poti zapela kap. Umrl je v bolnici ne da bi se zavedel.

Z voza je padel

Na Mutzi je posestnik Gregor Skutnik, star 71 let padel doma z voza otave in obležal s hudimi zunanji in notranji poškodbami, kateri je kmalu podlegel.

Obešeno so našli

V Jelenčah ob Pesnici so našli v hlevu obešeno 51 letno posestnico Jozefo Dajčerjevo. Ne morejo si razlagati, kaj je priletno ženico pogladil v tako nenavadno smrt.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo v Jugoslavijo, Italijo in vse druge dele sveta po dnevnem kurzu. Včeraj so bile cene:

Dinarji:	Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 2.55.....100 Din	Za \$ 5.00 pošljite.....\$ 5.75
Za \$ 5.00.....200 Din	Za \$ 10.00 pošljite.....\$ 10.85
Za \$ 7.20.....300 Din	Za \$ 15.00 pošljite.....\$ 16.00
Za \$ 9.55.....400 Din	Za \$ 25.00 pošljite.....\$ 26.10
Za \$ 11.70.....500 Din	Za \$ 40.00 pošljite.....\$ 41.25
Za \$ 23.00.....1000 Din	Za \$ 50.00 pošljite.....\$ 51.50
Lire:	
Za \$ 4.65.....50 lir	Za \$ 9.00.....100 lir
Za \$ 43.00.....500 lir	

Ker se kurz večkrat spreminja so cene podvržene spremembi. Pri večjih svotah poseben popust. Vsa pisma in pošiljave naslovite na:

JOHN JERICH

(V pisarni Amer. Slovenca)

1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Najboljše pivo

ošte pili na partijah, društvenih veselicah, piknikih, če naročite „MONARCH“ pivo od

JOHNA

KOCHEVARJA

West Side Distributor of

MONARCH BEER

2215 W. 23rd Street

CHICAGO, ILL.

Telefon Canal 6177

USODNA ŽENA

Ivan Slivnik.

"Jaz tudi. Prav za prav pa ne verjamem, da bi gojil tako preproste namene. Veš, s kakšnimi načrti se ukvarja zdaj? Danes mi je povedal."

"Nu?"

"Sklenil je, da ne bo študiral prava, ampak kemijo."

"Kemijo? Nesmisel! Saj vendar ve mojo željo, da naj študira pravo."

"Mislim, da se zanjo ne meni bogve kaj. Pravil mi je, da ga hoče Romana po dovršenih studijah nastaviti v tovarni, in da postane kasneje vodja kemičnega oddelka. Zdi se, da ima obsežne načrte o povečanju tovarne."

Gospa Sibila se je zamislila.

"Nu, prav za prav bi ta njegova misel ne bila baš neumna. Kdo ve, kaj fant namerava. Koristno bo, če dobi kaj vpliva nanjo. V primerem trenutku bi se dalo to izrabiti."

"Nikar ne misli, da stori Janko nama na ljubo le najmanjšo stvar. On skrbi zase, za nikogar drugega ne."

"Dobro, pa naj. Tako bom vsaj rešena brige zanj."

Drugi dan je povedal Viktor pri obedu, da mora konec tedna odpotovati za dva dni, potem pa se zopet vrne.

Beatrika je prisluhnila. Zvedavo ga je pogledala, odgovorila pa le par obzalovalnih besed.

"Naše veselice se pač že udeležiš?" je vprašala gospa Sibila.

"Vsekakor," je odgovoril on.

Romana je molčala. Srce se ji je bolešno skrčilo, ko je omenil potovanje, zakaj mislila je, da se hoče le izlopa spraviti oddod.

Ko pa je rekel, da pride gotovo na veselo, se je na tihem oddehnila.

Viktor je zopet prav živahno govoril z njo; in preden se je poslovil, je dejal, tako da ga ostali niso slišali:

"Ali boste hudi, če pridem jutri zopet v tovarno? Glava mi je polna vsakovrstnih načrtov; zato bi si hotel še enkrat natanko ogledati veliki laboratorij."

Z mirno prijaznostjo je sklonila glavo. "Pridite, kadar vam drago, gospod inženjer."

"Rad bi se tudi pomenil z vami o tem in onem," je povzel.

"Najdete me v mojem zasebnem kontorju," je rekla Romana.

Drugi dan se je Viktor res odpeljal v tovarno. Kradoma je odšel iz hiše ter najel spotoma izvoščka.

Samo Kaluta-Baj je vedel, kam se je odpravil gospodar. A njemu je bil naročil Viktor strogo molčanje.

Beatrika se je dolgočasila v svojem salonu in tuhtala, kaj bi bilo neki moglo zakriviti Viktorjevo izpremembo. Drugače se ji je izneveril le redko za kako minuto, zdaj pa ga je videvala jedva še pri obedih. To jo je silno jezilo. Spričo tega ogibanja je bilo škoda misliti na zavzetje ljubljene postojanke.

Zdaj je sedel — tako je menila ona — spet sam v svoji sobi, namestu da bi ji drugoval. In to naj bi trpela kar tako? Ne! Saj gre lahko tudi ona k njemu. Lepa reč, da ne bi smela nečakinja posejati svojega strica v njegovi sobi!

Skočila je na noge in krenila gori. Pred Viktorjevo sobo je stal Kaluta, vzravnan in križem rok kakor po navadi.

"Prijavite me svojemu gospodu, Kaluta," je velela z ostrim, ukazujočim glasom. "Govoriti hočem z njim!"

Kaluta se ni genil. "Sahib je odšel," je rekel mirno.

"Kam?" je vprašala ona neprijetno iznenadena.

"To mora miss sahib sama vprašati mojega sahiba."

Vrgla je glavo nazaj. "A jaz hočem, da mi vi poveste."

Indijec je stal kakor kip. "Kaluta molči," je dejal ponosno in mirno.

Beatrika je vedela iz lastne izkušnje, da je pri Kaluti vse zaman, če sam noče. Pač pa jo je navdala misel, da Viktorja ni doma, nenadoma z vročo željo, da bi se vtihotapila v njegovo sobo. Morda bi se ji posrečilo iztekniti skrivnostno pismo ali kak drugi podatek, ki bi ji odkril vzrok njegovega čudnega vedenja.

Toda kako naj pride sama in neopažena v njegovo sobo? Nesrečni Kaluta-Baj je stal pred vrati skoro noč in dan kakor straža. On je ne bi pustil niti za hip izpred oči. Že večkrat je bila poizkusila ukaniti njegovo pozornost, a vselej z enakim neuspehom.

Hotela ga je poslati kam s kakim naročilom. Toda Kaluta se ni genil.

"Kaluta ostane," je izjavil neomajno.

Srdito je blisnila vanj z očmi. "A če vam ukažem, da idite!"

Indijec je mirno ostal na mestu in z visokim pogledal nanjo. "Kaluta služi le svojemu sahibu. Miss sahib nima Kaluti ničesar ukazovati."

Beatrika je na tihem besnela, toda vedela je, da bi bilo bob v steno, če bi ga zatožila Viktorju. Že večkrat je bila poizkusila začrniti Indijca, ali Viktorjev običajni odgovor se je glasil: Kaluta ni navaden sluga, Beatrika. Služi mi le iz hvaležnosti, ker misli, da mi dolguje življenje. Rade volje bi storil zame tudi najtežje, ne da bi zamrmljal. Drugim pa on ne služi, in tudi jaz ga nočem siliti, ker vem, da bi ga s tem smrtno užalil."

Beatrika je morala potemtakem opustiti svojo namen — ali pa —

Oči so ji zdajci zletele po dolgem hodniku. Nenadoma jo je bila prešinila misel, kako bi prišla vendarle v Viktorjevo prostoro, ne da bi ji mogel Indijec braniti.

"Kdaj se vrne moj stric?" je osorno vprašala.

"Ne pred solnčnim zahodom", je odgovoril Kaluta iz dna svojega neomajnega ravnodušja.

Beatrika mu je naglo obrnila hrbet. Hitela je v pritličje, v zadnji konec hiše, kjer je bila kuhinja in drugi gospodarski prostori. Tam so viseli na posebni deski ključič praznih sob, med njimi tudi ključ pralnice. V tem prostoru so stale visoke omarice s hišnim perilom. Pralnica je stala tik Viktorjeve pisalne sobe in vrata med oboema so bila samo zapahnjena. Ako je bil zapah teh vmesnih vrat v pralnici, je mogla priti iz nje brez težave v Viktorjevo sobo, ne da bi jo Kaluta zasačil.

(Dalje)

POVESTNE KNJIGE IN ROMANI

Katere ima v zalogi naša knjigarna:

KRIŠTOF KOLUMB, ali odkritje Amerike. E. Šreknik. Brošura 282 strani. Interesanten roman iz življenja Krištofa Kolumba 65c	NA POLJU SLAVE, Sienkiewicz. Broš. 292 str. Povest iz časa kralja Jana Sobieskega. Zelo zanimivega značaja 75c
KRIVDA, Fr. Bevk, brošura 165 str. Povest nam odkriva prezaletni slučaj, ki se je dogodil v slovenski družini. Poučna povest 50c	NA POMOČ, T. C. Bridges. Broš. 300 str. Napeta povest vse skozi, ki se čita z največjim zanimanjem 75c
KRIŽEM PO JUTROVEM, Potopisi in povesti s slikami. Izdala Cirilova knjižnica. Brošura 158 strani 60c	NA RAZLIČNIH POTIH, F. Frisch. Primerna povest za mlade fante. Poučna vse skozi 40c
KRIŽEM SVETA, V. Slemenik. Brošura 95 str. Zanimiva zgodovinska povest 35c	NARODNE PRIPOVEDKE, 1. zvezek. Dominikus 35c
LISJAKOVA HČI, J. Stare. Brošura 130 strani. Povest iz življenja našega naroda v domovini 50c	NARODNE PRIPOVEDKE, 4. zvezek. Dominikus 40c
MALI KLATEŽ, Mark Twain. Trdovezana knjiga s 224 str. Zanimive slike iz življenja sužnjev črncev itd. 70c	NARODNE PRIPOVEDKE IN PRAVLJICE, S. Sekolov. 27 kratkih pripovedk in zanimivih pravlji 35c
MALI LORD, F. H. Burnett. Trdovezana 195 strani. Povest slika, kako dober otrok gane in omečča zakrknjeno srce starega odlužnega čudaka. Povest je pisana v tako prijetnem tonu, da bi jo brali kar naprej 90c	NASELJENCI, J. F. Cooper. Zanimiva povest 35c
MALO ŽIVLJENJE, F. Detela. Broš. 230 str. Povest iz življenja štajerskih Slovencev 65c	NA SINJEM POLJU, trdovezana knjiga \$1.25
MARIJA KOŽUHOVA, L. Hemon, povest iz francoske Kanade, ki je vzeta iz življenja kanadskih priseljencev. Broširana 164 strani \$1.00	Melkovezana knjiga \$1.00
MIMO CILJEV, M. Pugalj. Trdovezana 180 str. Deset zanimivih kratkih povesti: Zanešeni. — Trije meseci. — Helena. — Jerom. — Zaljubljeni knež. — Lahud poje. — Utešenje. — Pet kron. — Zemlja sveta. — Opice. Vse v eni knjigi \$1.00	NAŠA ANČKA, zanimiva povest, brošurana knjiga z 63 strani 45c
MISTERIJA, G. LeRouge. Broš. 178 str. Zelo napet roman v katerem so opisana zanimiva potovanja in strašnih dogodkov na potovanju \$1.00	NA PRERJI, J. F. Cooper. Povest iz življenja ameriških pionirjev 30c
MLADI GOZDAR, Izviran roman iz slovenskega življenja na Primorskem. Brošura 110 strani 45c	NAŠA LETA, M. Pugalj. Trdovezana 187 str. 12 zanimivih novel v eni knjigi 80c
MOJE ŽIVLJENJE, Ivan Cankar. 20 kratkih črtic in povesti in vse prav zanimive. Trdovezana knjiga 75c	NAŠI PAGLAVCI, Iv. Trinko. Broš. 110 str. Črtice in slike iz beneško-slovenskega pogorja 45c
MORSKI RAZBOJNIK, F. Marryat. Zanimiva povest o morju, ki ropal po morju in ugajal razne pustolovščine. Trdovezana 192 strani \$1.00	NEPOZNANI ZNANCI, opis življenja v redu Cisterjancev. Broš. 115 str. 50c
MATI SKRBE, Jako zanimiv roman spisal Herman Suderman, brošurana knjiga z 249 strani \$1.00	NAŠE ŽIVLJENJE, Ks. Meško. Broš. 108 str. Črtice in slike iz življenja 75c
MRTVO MESTO, spisal Georges Podenbach, trdovezana knjiga z 94 strani \$1.00	NAŠI LJUDJE, Al. Remec. Brošura 94 str. Zanimiva povest 40c
MOŽ V SIVI SUKNJI, B. Orczy. Broš. 223 str. Roman iz Napoleonove dobe. Vse skozi napet in animiv 85c	NA VALOVH JUŽNEGA MORJA, I. Hladnik, broš. 49 str. Zanimiva pripovedka 35c
MUKA GOSPE VERE, F. Bevk. Broš. 104 str. Vrlo zanimiva povest z napetimi prizori 75c	NEVESTA S KORINJA, Fr. Jaklič. Brošura 102 strani. Zelo zanimiva povest iz kmečkega življenja 30c
NARODNA BIBLIOTEKA. Sestav najzanimivejših povesti iz domačega in drugega življenja. V zalogi imamo sledeče snopiče:	NIHILIST, Zavorič. Broš. 80 str. 45c
4. snopič: V gorskem zakotju 45c	NOVO MESTO. Roman, trdovezana knjiga, spisal Miran Jarc, str. Povest, ki opisuje ruske revolucionarce 40c
6. in 9. snopič: Nesrečnica. Ivan Turgenjev. Povest iz ruskega življenja 45c	OBISKI, Iv. Cankar. Slike iz značajev naših pisateljev. Trdovezana knjiga 176 str. \$1.25
12. snopič: Črtice iz življenja na kmeth. Andrejčkov Jože. Kratke, vesele povesti 30c	OB TIHII VEČERIH, Ks. Meško. Kratke zelo zanimive črtice. Trdovezana knjiga 232 str. \$1.00
20. snopič: Amerika, ali povsed dobro, doma najboljšje. Poučna povest 30c	OBRAZI, C. Jeglič. Broš. 100 str. Vesele in zanimive črtice iz življenja 85c
21. snopič: Boj s prirodo. — Treskova Urška 30c	OD DUŠE DO DUŠE. Pisma dobrih ljudem spisal S. J. Peter Lippert; trdovezana knjiga \$1.25
25. in 26. snopič: Beatin dnevnik. Lujiza Fesjakova. V srce segajoč roman 45c	Melkovezana knjiga \$1.00
35. snopič: Kratke povestice iz pristnega slovenskega življenja. Andrejčkov Jože 30c	OČE BUDI TVOJA VOLJA, Iv. Pregelj. Broš. 95 str. Povest iz Istre 50c
39. snopič: Solnce in senca. Jos. Bedenek. Gorenjska povest 30c	OČE NAŠ, Fr. Malavašič. Povest za mladino in ljudstvo 75c
40. snopič: Svetoslav. Burna povest Slovencev 30c	ODISEJA, And. Kragelj. Broš. 268 str. Starogrška pravljica zelo zanimiva za vsakega 45c
43. snopič: Edip na Kolonu. Sofokle. Sta. ogrška drama 30c	OTROŠKA LETA, Mks. Gorki. Povest iz ruskega življenja po vojni. Broš. 237 str. 85c
57. snopič: Nekoliko iz ruske zgodovine 30c	OGLENICA, F. Zakrajšek. Povest o hudobnem morju, ter še 6 kratkih povestic. Broš. 76 str. 25c
58. snopič: Zaročka o polnoči. Basinog. Povest slovenskega visokošolca 30c	ONKRAJ PRAGOZDA, J. O. Curwood. Trdovezana 129 str. Zanimiv roman, ki pelje čitatelje skozi burne slučaje 80c
60. snopič: Emanek, lovčev sin. Doživljaji mladega dečka. — Berač. Povest iz vaščanskega življenja 30c	OTROKA KAPITANA GRAN-TA, J. Verne. Trdovezana 607 strani. Vrlo napeta povest, ki vas vodi po Južni Ameriki in drugih krajih, da čitate s posebnim uživanjem \$2.00
59. snopič: Več kratkih, zanimivih 30c	OVCAR MARKO, J. Jalen. Brošura 407 str. Povest iz življenja našega naroda, je zanimiva po napetosti in značaju \$1.25
NA KRVAH POLJANAH, J. Matičič. Trdovezana 280 str. Ilustrirana s slikami. Zanimiva ljenja in strahote iz bojnih pohodov \$1.50	OZKA VRATA, spisal Andre Gide, brošura 80c
	Trdovezana knjiga \$1.00
	PATRIA, H. Federer. Broš. 72 str. Povest iz irske junaške dobe 30c
	PERPETUA, ali afrikanski mučenci. Broš. 136 str. Povest nudi čitatelju pogled v dobo tretjega stoletja po Kristusu, ko so kruto preganjali kristjane 45c
	PETELINOV JANEZ, J. Alešev. Broš. 126 str. Ako se hočete zabavati, tedaj berite Petelinovega Janeza, ni jo zabavnejše knjige od te 85c
	POD SVOBODNIM SOLN-CEM, povest davnih dedov v 2. knjigah, vsaka knjiga \$1.25

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Med seboj.

Ko so zadnjič v Rusiji padle glave prav takih, ki so pomagali postavljati temelj za komunizem, ni ostalo le pri padlih glavah. Zoper te — upornike so padali tudi vrlo sirovi izrazi, psovke. To je bilo še povrhu.

Menda so žrtve apelirali na Lenino vdovo, znano Korupskajo. V "Pravdi" pa ona to zanikuje, in ne le odobrava eksekucijo pomagačev njene ga moža, precej jih tudi — opisuje: "Ti so bili stekli psi." Fajn dama, in hvaležnost ni le plačilo sveta sploh, tudi plačilo komunistov.

V Jugoslaviji in v Avstriji.

Narodnost igra vlogo in bo igrala važno vlogo. Pri tem ni treba misliti na kako pretirano narodnost, kakršna je prišla v Evropi v novejši dobi v veljavo, ker ta nacionalizem je naravnost norost. Vsak posameznik pripada narodu, in te pripadnosti ne more menjati prav poljubno, niti se ne more ta pripadnost menjati z nekim nasiljem. Socializem je hotel narodnost zabrisati z nekim internacionalizmom, pa v realnih slučajih le pride zopet nazaj na — narodnost, če njemu tako kaže. Poglejte samo-le, kako so postali naši socialisti — narodni, morda celo pretirano narodni, tam na Goriškem pod danimi razmerami, in celo komunisti ne ostajajo za njimi ter se kažejo hudo — narodne in so ogorčeni celo nad tem, da se na Goriškem zatira beseda božja, slovenska beseda božja, pod fašističnim režimom, dasi jim je drugače vsaka beseda božja trn v peti. Gola hinavščina in zavijanje oči pri tarmanju glede zatiranja narodnosti. Dejstvo pa jasno kaže, da narodna pripadnost igra vlogo v javnosti, kar je pač povsem naravno, ako se hoče priti do pravičnega postopanja pri razvitku kakega naroda.

V Jugoslaviji se je marsikaj izpremenilo, ampak le na pravično in dejansko stran glede narodnosti. Saj je vsakemu znano, kako je bilo v stari Avstriji pri štetju, ko so izišli famozni občevalni jeziki, in so spravili na tisoče Slovencev v nemški žakelj, saj so v Beljaku tudi mene poklicali za magistrat in mi pretili z ičetom. Če so tedaj n. pr. v Mariboru našli okoli 20 tisoč "Nemcev," so bili to pač večinoma nemškutarji ali prisiljeni "Nemci," po narodnosti pa so bili le Slovenci, in če so zdaj pod Jugoslavijo našli tam le kakih 4 tisoč pravih Nemcev, je to popolnoma pravična poprava prejšnjih krivic. Jaz sem popolnoma uveren, da se v Jugoslaviji niti eden pravi Nemec ni izgubil, izgubili pa so se neki "Nemci," ki pač niso bili Nemci, le narejeni Nemci so bili.

Kako pa v Avstriji na Koroškem? Občevalni jeziki je jim bil vse premeško in nezadostno sredstvo za njih namene, iznašli so izraz "kulturnega območja," in pri zapisovanju je bilo še mnogo drugega, kar je še bolj perfidno, tako da so število Slovencev spravili na kakih 24 tisoč, od dobrih sto tisoč. In zdaj se sklicujejo na to število in delajo po tem številu.

Za hudo pravične se postavljajo in pravično hočejo urediti manjšinsko vprašanje... in to na podlagi podatkov od štetja, ko so ukradli do 80 tisoč pravih Slovencev. Ali niso ti ljudje najmanj hudo sleni, ako niso zlobni, ko govorijo o — pravičnosti in so izvršili nad koroškimi Slovenci tako vnebovnično krivico?

(Konec prihodnjič)

PAR ZDRAVNIŠKIH

Jej samo, če si res lačen, in le redko samo za zabavo.

Vsako bolezen, ki šele nastaja, je lahko potlačiti, če se zakorenini, pa nastopa običajno močnejše.

HIŠA NA PRODAJ

Lepa prilika za Slovence v Jolietu ali okolici. Za zelo nizko ceno se proda hiša in garaža na 1415 Clement st. Pojasnila o ceni in drugem lobite na 1207 Cora st., Joliet, Ill.

POZOR!

Kadar potrebujete premoga, drv, bi radi voznika za selitev, ali kak drug prevoz, tedaj me pokličite na telefon.

JOHN ŽELEZNIKAR

Auto Truki za splošni prevoz
2045 West 23rd Street, Chicago, Ill.
Tel. Canal 4534

DR. J. E. URSICH

ZDRAVNIK IN KIRURG

2000 W. Cermak Road
CHICAGO, ILL.
Uradne ure: 1—3 popoldne in 7—8 zvečer izvenzmi ob sredah.

Uradni telefon: Canal 4918

Rezidenčni telefon: La Grange 3966

PO DNEVI NA RAZPOLAGO

CELI DAN V URADU.

ROJAKI SLOVENC!

Postavljam in izdelajem vse vrste nagrobne spomenike v vseh naseljenih državah Illinois. Cene zmerne, delo jamčeno, posrežba solidna. Se priporočam!

Kadar želite o krasiti grobove svojih dragih, ne pozabite, da imate na razpolago lastnega rojaka.

Kadarkoli nameravate kupiti nagrobni spominski kamen, pišite na pooblaščenega za vsa pojasnila in za cene. V Vašo korist bo.

Joseph Slapničar

SLOVENSKI KAMNOSEK,

1013 North Chicago Street,

JOLIET, ILL.

Telefon 2-4787

HRVATSKI MOLITVENIKI

ki jih ima v zalogi Knjigarna Amerikanski Slovenec:

MJESEC LISTOPAD. Platno vezane, rdeča obreza 60c

VRTIČ GOSPODNI. Bele koščene platnice, zlata obreza \$1.25

SLAVA BOGU. Fine usnjate vatrane platnice, zlata obreza \$1.75

VRTIČ GOSPODINI. Usnjate vatrane platnice, zlata obreza \$1.75

Naročilom priložiti denar v gotovini ali Money orderu in pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road,

Chicago, Illinois

TISKOVINE

vse vrste za društva, organizacije in posameznike izdeluje točno in lično naša tiskarna. — Prestavljamo iz slovensčne na angleško in obratno. Cene zmerne.

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST CERMAK ROAD, : : CHICAGO, ILLINOIS

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. CERMAK ROAD,

CHICAGO, ILLINOIS